

<http://www.e-teatr.pl/pl/artykuly/208045.html%0A>

Rzeszów. Festiwal Nowego Teatru w październiku

W dniach 22-30 października w Teatrze im. Wandy Siemaszkowej odbędzie się druga edycja Festiwalu Nowego Teatru.

W ubiegłym roku Rzeszowskie Spotkania Teatralne - jeden z najstarszych przeglądów teatralnych w Polsce, organizowany nieprzerwanie od 1961 roku - przeszły radykalną odmianę. Obecnie realizowane są pod nazwą Festiwal Nowego Teatru, a trzon programu stanowią spektakle czerpiące z języka nowych mediów - od dosłownego wykorzystania technologii cyfrowej w tworzeniu rzeczywistości scenicznej, po przejmowanie właściwych nowym mediom konwencji przedstawieniowych. Ich dopełnieniem są działania artystyczne usytuowane na styku teatru, performansu i sztuk wizualnych, których istotą jest przekraczanie granic pomiędzy różnymi dziedzinami sztuki. Zeszłoroczna edycja festiwalu - pierwsza organizowana pod nowym hasłem - wywołała niemały ferment w środowisku kulturalnym Rzeszowa, oburzając, prowokując, wzniecając gorące spory i dyskusje. Nie zamierzamy jednak rezygnować z tej drogi, w przekonaniu, że wyraźnie określony profil tematyczny Festiwalu Nowego Teatru oraz intelektualna rama prowokująca dialog między zaproszonymi artystami i ich dziełami - uwidoczniła w zestawie zdarzeń towarzyszących - pozwalają wyróżnić go na tle kilkuset przeglądów teatralnych organizowanych w Polsce.

Druga edycja Festiwalu Nowego Teatru zostanie zadedykowana Christophowi Schlingensiefowi - zmarłemu w 2010 roku wybitnemu niemieckiemu reżyserowi filmowemu, teatralnemu, operowemu, który był nie tylko prawdziwym artystą totalnym, negującym granice między różnymi obszarami i gatunkami sztuki, ale też ironicznym dekonstruktorem narodowych mitów i bezkompromisowym komentatorem współczesnych społeczeństw europejskich zamienionych we "wspólnoty konsumentów". Schlingensief przez całe swoje twórcze życie intensywnie reagował na otaczającą go rzeczywistość, sprzeciwiając się bezrobociu w Niemczech pod rządami Helmuta Kohla, krytykując politykę rządzonej przez Jörga Haidera Austrii wobec uchodźców, demaskując kolonialne zbrodnie Europejczyków w Afryce i niehumanitarne traktowanie osób bezdomnych czy niepełnosprawnych. Metody, którymi walczył o sprawiedliwszy, mniej zakłamaný świat, nierzadko budziły kontrowersje - wybierane przez niego, często radykalne środki artystyczne były elementem "terapii wstrząsowej" fundowanej publiczności. Warto więc zastanowić się - szczególnie dziś, w sytuacji nasilających się konfliktów społecznych i politycznych, spowodowanych radykalizacją islamu z jednej strony, a masowymi migracjami z drugiej - na ile stosowana przez niego strategia twórcza może stać się inspiracją dla różnych dziedzin współczesnej sztuki angażującej. To pytanie podejmą uczestnicy panelu "Christoph Schlingensief - poszerzanie pola sztuki", którego kuratorem jest dr Anna R. Burzyńska z UJ, znawczyni i promotorka współczesnego teatru niemieckiego.

Wokół biografii artystycznej Schlingensiefy został skonstruowany bogaty program wydarzeń towarzyszących objętych wspólną nazwą "Projekt: Schlingensief" (partnerami projektu są: Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Büro Schlingensief oraz Filmgalerie 451 z Berlina). Jego częścią jest między innymi wystawa, na którą złożą się wideodokumentacje jego inscenizacji teatralnych i operowych, akcji ulicznych oraz projektu OPENDORF AFRIKA (budowy utopijnej społeczności-wioski operowej w Afryce, traktowanej jako jego testament artystyczny). Dopełnieniem wystawy będą dwa nocne pokazy - filmów i zapisów działań teatralnych niemieckiego artysty.

Charakterystyczna dla Schlingensiefy była strategia mieszania fikcji i rzeczywistości. Artysta niemal zawsze był fizycznie obecny w centrum reżyserowanych przez siebie akcji i spektakli, niejednokrotnie spontanicznie ingerując w przebieg akcji - w przekonaniu, że dopiero wprzęgnięta w scenariusze prywatność może gwarantować autentyczność przekazu.

Dlatego ważnym elementem naszego programu będzie performance, podejmujący dialog z "głosem" zmarłego artysty. Jego podstawą jest autorski tekst Magdaleny Mellin, inspirowany twórczością Schlingensiefela, ze szczególnym uwzględnieniem jego ostatnich prac ("Church of Fear" czy - jeszcze nieopublikowanego w Polsce - "Dziennika choroby nowotworowej"). Planowane działanie to dialog podjęty między trzema artystami (prócz Mellin na scenie wystąpią Piotr Stanek i Tomasz Sroczyński), wyrastający z osobistej narracji, intymności słowa, ruchu oraz dźwięku uchwyconego in statu nascendi.

Kontekst twórczości Schlingensiefela wyznaczy nadrzędny temat tegorocznej edycji, zawarty w pytaniu o sumienie artysty - jego rolę w nowoczesnym, postdemokratycznym społeczeństwie. Stąd w programie festiwalu znajdą się spektakle wchodzące w bezkompromisowy dialog z rzeczywistością, zaangażowane w budzenie uspionych sumień współczesnych konsumentów kultury, ale i portretujące samych artystów. Do udziału w konkursie zostało zaproszonych osiem zespołów teatralnych z: Narodowego Starego Teatru z Krakowa ("nie-boska komedia. WSZYSTKO POWIEM BOGU!" Pawła Demirskiego), Teatru Polskiego z Wrocławia ("Podróż zimowa" Elfriede Jelinek), Teatru Wybrzeże z Gdańska ("Portret damy" wg powieści Henry'ego Jamesa), Teatru Żydowskiego z Warszawy ("Aktorzy żydowscy" Michała Buszewicza), Teatru Polskiego z Bydgoszczy ("Afryka" Agnieszki Jakimiak), Teatru im. W. Bogusławskiego z Kalisza ("Kłęski w dziejach miasta" Agnieszki Jakimiak), Teatru im. C.K. Norwida z Jeleniej Góry ("Karskiego Historia Nieprawdziwa" Szymona Bogacza), Teatru im. L. Solskiego z Tarnowa ("Grażyna" Adama Mickiewicza). Tradycyjnie też premierowy spektakl przygotuje gospodarz festiwalu - Teatr im. Siemaszkowej (będzie to multimedialna realizacja "Kurki Wodnej" Witkacego w reżyserii Jana Nowary, ze złowieszczym podtytułem: "Katastrofa jest coraz bliżej"). Łącznie proponujemy aż 9 spektakli konkursowych, ocenianych - tak jak w ubiegłym roku - przez jury złożone z młodych krytyków i artystów. Zaprezentujemy nowy skład reżyserów, którzy decydują obecnie o obliczu współczesnego polskiego teatru, w tym wyjątkowo silną reprezentację kobiet. Swoje najnowsze spektakle pokażą: Ewelina Marciniak, Julia Mark, Anna Smolar, Monika Strzępka, Bartosz Frąckowiak, Paweł Miśkiewicz, a także - znani już rzeszowskiej publiczności - Weronika Szczawińska i Radek Rychcik. W programie pojawią się też inne formy prezentacji sztuki teatru - szkice sceniczne współczesnych polskich dramatów (w tym pierwsza odsłona najnowszej sztuki Weroniki Murek - tegorocznej laureatki Gdyńskiej Nagrody Dramaturgicznej), kinoteatr, debaty i rozmowy z twórcami. Jak w ubiegłym roku, ekipa "Teatraliów" będzie codziennie przygotowywała gazetę festiwalową. We współpracy z redakcją Gazety Teatralnej "Didaskalia" zorganizujemy warsztaty dla młodych krytyków, którzy będą komentować zdarzenia festiwalowe na specjalnie stworzonym blogu.

Po pięciu latach przerwy wracamy również do organizacji Multimedia Szajna Festiwalu, którego idea współbrzmi z obecnym profilem RST, zorientowanych na teatr tworzony pod wpływem estetyki nowych mediów. Na jego program złoży się instalacja "Ustawa zasadnicza" (przygotowana przez Pracownię Transmediów ASP w Krakowie) oraz warsztaty multimedialne dla młodzieży "Ciało jako ekran". Na finał pokażemy spektakl "Lew na ulicy", przygotowany przez tegorocznych absolwentów Wydziału Aktorskiego PWST im. Ludwika Solskiego (filia we Wrocławiu). Chcielibyśmy, aby obecność najmłodszego pokolenia artystów - dopiero rozpoczynających swoją przygodę z zawodowym teatrem - była stałym elementem programu naszego festiwalu, dedykowanego "nowemu teatrowi". Nowemu, czyli młodemu, zbuntowanemu, wrażliwemu na otaczający świat.

Materiał nadesłany

09-09-2015